

ТЕМА 2. СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК ПАРТОЛОГІЇ.

План семінарського заняття

1. Зародження теорії політичних партій.

Англосаксонська традиція

- Т. Гоббс, Д. Юм про політичні партії
- Е. Берк, “батьки-засновники” США про необхідність, плюси і мінуси політичних партій як елементів політичного життя за республіканської форми правління.
- Трактовка політичних партій як елемента американської демократії А. де Токвілем.
- Дж. Ст. Міль про партії і представницьку демократію.

Концепції політичних партій політико-правових ученнях французьких та німецьких мислителів

- Політичні партії у політичних поглядах Ш. Монтеск'є і Ж.-Ж. Руссо.
- Погляди Г.В. Гегеля, К. Маркса та марксистів на роль політичних партій.
- Класифікація партій Й. К. Блунчлі.

2. “Класичні” теорії політичних партій.

- Праці Г. Еллінека та Г. Кельзена як ідейно-теоретичні передумови формування “класичної” теорії партій.
- Політична соціологія партій у працях Мойсея Острогорського,
- Роберт Міхельс і його теорія «залізного закону» олігархізації партій.
- Політичні партії у працях Макса Вебера.

3. Формування сучасної теорії політичних партій.

Теорії політичних партій та партійних систем Моріса Дюверже, Джованні Сарторі, Аренда Лійпгарта, Джозефа ЛаПаломбари.

4. Вивчення політичних партій та партійних систем українськими дослідниками.

Література:

Основна:

- Обушний М.І., Примуш М.В., Шведа Ю.Р. Партологія: Навч. посібник К: "Арістей". 2006. Ч. 3-5.
- Шведа Юрій. Теорія політичних партій та партійних систем. – Львів, 2004. Розд.3. С. С.83-130.

Додаткова.

- Алексіс де Токвіль. Про демократію в Америці. – К.: Всесвіт, 1999. С. 149-167.
- Острогорський М.Я. Демократія и политические партии. – М.: РОССПЭН, 1997.
- Фукуяма Френсіс. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії. – Перекл. з англ. – К.: Наш формат, 608 с.Розділи: 141 -170.
- Зародження сучасної західної політології та розвиток української політичної думки.- В кн.: Вступ до політології / За заг. ред. В.Й.Скиби.- К., 1998.
- Шведа Ю. Р. Аренд Лійпхарт про партії та партійні системи // Студії політологічного центру “Генеза”. – 1995. – № 5.
- Шведа Ю. Р. Соціологія партійних систем Моріса Дюверже // Нова політика. 1996. № 4. С. 31–37; № 5. С. 57–64.
- Шведа Ю. Політичні партії: Енциклопедичний словник. – Львів: Астролябія, 2005.
- Duverger M. Political Parties: Their organization and activity in the modern state. – New York, 1963.
- Kitschelt Herbert. „Formation of Party Cleavages in Post-communist Democracies: Theoretical Propositions” // Party Politics. Special Issue. – Vol. 1. – No.4. – 1995. – P. 447–451.
- Lijphart A. Electoral Systems and Party Systems: A Study of Twenty-Seven Democracies, 1945-1990. – Oxford: Oxford University Press, 1994.
- Lipset, Seymour Martin. "The Indispensability of Political Parties"// Journal of Democracy, January 2000.
- Sartori, G. Parties and Party Systems: A Framework for Analysis. – Cambridge: Cambridge University Press. 1976.